

BATTHYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ HERCEG¹

(1870–1931)

A szöveget és annak digitalizálását ellenőrizte: Gazda István

Életrajzát, működését nagy vonásokban az alábbiakban ismertetjük meg:

Dr. Batthyány Strattmann László herceg 1870. okt. 28-án született Kiliti községben, gróf Batthyány József csász. és kir. kamarás Moson, majd Jász-nagykun-szolnok vm. főispánja és Batthyány Ludovika grófnő csillagkeresztes hölgy szülöktől. Batthyány Ödön hercegnek 1914-ben bekövetkezett halálával dr. Batthyány László gróf lett a gróf Batthyány Lajos nádor által 1746. évben alapított hitbizomány haszonélvezője s mint ilyennek, 1915. évben febr. 1-jén I. Ferenc József király az első szülött fiú öröklésével a magyar hercegi méltóságot adományozta.

Már kora ifjúságában az orvosi pálya iránt érzett hivatást. De édesatyja, aki óriás birtoknak volt a tulajdonosa, egyetlen fiát a gazdasági pályára szánta és ezért a bécsi gazdasági főiskolára íratta be.

Tanulmányait később a bécsi egyetem bölcsészeti karán folytatta, mely időben különös kedvvel és előszeretettel foglalkozott a csillagászzal és ebbeli tanulmányait és ismereteit a bécsi csillagvizsgálóban tökéletesítette. Saját obszervatóriuma volt birtokán, Köpcsényben úgyszintén a tökéletességig felszerelt és berendezett nagy laboratóriuma, ahol nagy kedvvel és fáradhatatlan szorgalommal tanult, dolgozott és bűvárkodott.

Bölcsészeti tanulmányainak befejezése után végre sikerült régi vágyát elérnie, hogy beiratkozott a bécsi egyetem orvosi fakultására, ahol egyre fokozódó kedvvel és lelkesedéssel végezte tanulmányait, míg 1900-ban orvosdoktorrá avatták.

Katonai szolgálatát a cs. és kir. huszárezrednél végezte. Szolgálaton kívüli főhadnagy volt.

1899. évben nov. 10-én nőül vette corredói és starhembergi gróf Correth Károly tábornoknak és Pankratieff Annának lányát Mária Teréziát, akivel a legboldogabb és legpéldásabb családi életet élte. Házasságukból 13 gyermekük született, kik közül 3 meghalt. Különösen lesújtotta a szülőket legidősebb fiuknak, Ödön grófnak 1921-ben bekövetkezett halála.

Dr. Batthyány László fiatal orvos gróf, ahogy a rajongásig szeretett ifjú földesurat a nép nevezte, édesatyja halála után Köpcsényben, Pozsony mellett telepedett le, ahol megkezdte orvosi működését. Nemcsak a közeli községekből, hanem különböző külföldi országokból is seregestül tódultak hozzá a betegek. Mint szemorvos, világhírnévre tett szert. A folyton szaporodó betegek száma arra készítette, hogy régi tervét megvalósítsa. Ugyanis 1902. évben²

¹ Forrás: Herceg Batthyány Strattmann László dr. 1870–1931. = Rábavidék, 1931. No. 4. pp. 1–2. (jan. 25.) (Részlet)

² Az alapítás éve: 1898.

felépítette Köpcsényben a legmodernebb 24 ágyas kórházát,³ ahol 2 más orvos asszisztálásával folytatta orvosi tevékenységét.

A háború kitörésekor a hadvezetőség őt bízta meg kórháza vezetésével és amikor látta, hogy az szűknek bizonyul, kórházát emelet ráépítésével 120 ágyra egészítette ki.

A háború alatt több száz beteg katonát kezelte itt teljesen saját költségén. A sok munka elvégzéséhez a hadvezetőség kiegészítő orvost is rendelt melléje, mert kórházi teendőin kívül a bevonult körorvost is helyettesítette a körzetéhez tartozó 3 községben.

Orvosi működésével szerzett érdemei elismerésül kapta a Szent István rend középkeresztjét. A Magyar Tud. Akadémia pedig levelező, majd ig. tagjának választotta. 1928. évi nov. 10-én kapta a Pápa Őszentségétől az arany sarkantyús rendet. Ezen kívül az aranygyapjas rend lovagja és valóságos belső titkos tanácsos lett.

A háborút követő forradalom és azt követő rémnapokban külföldre kellett mennie családjával együtt. 1919. év augusztusában jött vissza és a köpcsényi kórházát minden ellenszolgáltatás nélkül átadta a burgenlandi tartományi kormánynak, csupán azt a jogot tartotta fenn magának, hogy Köpcsényben tartózkodása alatt, ottani szembetegeit kezelhesse és megoperálhassa.

Maga családjával a Batthyány hercegek ősi várkastélyába Körmendre költözött, ahol első dolga volt, hogy berendezze a várnak egyik külön épületében szemkórházát. A szemkórház 12 betegnek nyújtott menedéket, a betegek kezelésére pedig 12 apácát tartott. Már vagy 10 év óta foglalkozott a szemésszettel és a körmendi vár egyik helyiségében minden héten hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt tartott rendelőt, kedden és csütörtökön pedig végezte a műtéteket.

A rendelőjében kezelte és gyógyította az általa fizetett asszisztens orvosnő segédkezése mellett teljesen ingyen a hozzáserglettek százait.

³ A különböző Batthyány-Strattmann Lászlóról szóló írásokban, lexikon-szócikkekben a köpcsényi kórház – kezdeti – ágyszámáról szóló adatok eltérőek. Így beszélnek 20, 24, 30 ágyról is. A legvalószínűbb az, hogy a kórház 20 ágygal nyitotta meg kapuit, s később bővült – *a szerk. megj.*